

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 42

Text: J 20, 11 – 18 *Ale Marie stála venku před hrobem a plakala. Přitom se naklonila do hrobu a spatřila dva anděly v bílém rouchu, sedící na místě, kde před tím leželo Ježíšovo tělo, jednoho u hlavy a druhého u nohou. Otázala se Marie: "Proč pláčeš?" Odpověděla jim: "Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili." Po těch slovech se obrátila a spatřila za sebou Ježíše; ale nepoznala, že je to on. Ježíš jí řekl: "Proč pláčeš? Koho hledáš?" V domnění, že je to zahrabník, mu odpověděla: "Jestliže tys jej, pane, odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu." Ježíš jí řekl: "Marie!" Obrátila se a zvolala hebrejsky: "Rabbuni", to znamená 'Mistře'. Ježíš jí řekl: "Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otcí. Ale jdi k mým bratřím a pověz jim, že vystupují k Otcí svému i Otcí vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu." Marie Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim: "Viděla jsem Pána a toto mi řekl."*

Marie Magdalská stojí před hrobem a pláče. V hlavě má jedinou myšlenku: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ I po Ježíšově smrti je tak fixovaná na jeho fyzickou přítomnost, že je ze ztráty mrtvého těla zcela zdrcená. Nedokáže se vyrovnat se skutečností, že Ježíše už nikdy neobejme. Její víra byla dosud plně soustředěná na Ježíšovu hmatatelnou existenci. Na to, že se ho mohla kdykoliv dotknout a vidět jej svýma očima. Na tom dosud její víra stála. A teď, jakoby jí její víru vzali a ona neví, kde ji najít.

Něco podobného jsme zažili jako studenti teologie. Když jsem nastoupil na teologickou fakultu, řekl nám pan profesor: Zapomeňte na to, co jste si dosud o Ježíši mysleli a uče se o něm přemýšlet znovu a nově. V jistých křesťanských kruzích se proto říkávalo, že teologická fakulta vezme člověku víru. V jistém smyslu je to pravda. Teologie vezme člověku víru dětinskou, fixovanou na dosavadní představy a člověk je nucen hledat víru znovu a nově. Je to důvod k pláči? Ne, je to posun ve víře. I Marie si má uvědomit, zdali ztráta Ježíšova těla je opravdu takový důvod, aby kvůli tomu plakala. A protože sama si není schopna ve svém zármutku tuto otázku položit, ptají se jí na to dva andělé. Ta otázka není nijak nemístná, pochybovačná či dokonce rouhavá. Je vlastně čistá jako roucho oněch andělů: „Proč pláčeš?“ Už žalmista si kdysi tuto otázku položil: „Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jen jemu, své spáse.“

Mariina odpověď ukazuje, jak těžké je pro ni vzdát se své dosavadní víry: „Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Bratři a sestry, už vám také někdy „odnegli Pána“? Také jste byli někdy zoufalí, jak teď budete věřit, když vám sebrali poslední zbytky toho, na čem vaše víra stála? Když jste přišli o své dosavadní důkazy Boží existence nebo o jiné neochvějné jistoty? Také jste svoji víru kdysi podmiňovali potřebou si na Ježíše sáhnout? Rozkrýt všechna Boží tajemství? Vidět jej na vlastní oči a moci se jej dotknout? I ten samotný Ježíšův výrok, který Marii zapovídá dotyk, zůstává pro vykladače tajemstvím. Unese naše víra nepochopitelnost Božích tajemství? Marii se nyní její víra bortí. „Vzali mi Pána. A já teď nevím, kde a v čem ho najdu.“

Založit svou víru na hmatatelných důkazech je velmi ošidné. To pozorujeme na samotné Marii. Tolik chce vidět Ježíše! A nakonec ho nevidí, ani když on sám stojí před ní. Ani když na ni promluví, její zbořenou víru to na nohy nepostaví. Stále si vede svou: „Vzali mého Pána! A jestli jsi jej ty, zahrabníku, někam odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu.“

Jsou lidé, které nic nepřesvědčí. Když si něco zamanou, nejsou schopni své myšlení změnit. Někteří mají svou utkvělou představu i o víře v Boha a nejsou ochotni ji za žádnou cenu opustit. Mají třeba představu, že Bůh musí být viditelný, měřitelný, nějak vědecky dokazatelný. Takoví řeknou: „Tak mi toho svého Ježíše ukaž a uvěřím v něho!“ Jenže už v evangeliích vidíme, že ani v případě, kdy se Ježíš sám před člověka postaví, k víře to nevede. „Vždyť je to zahrabník!“ řekne Marie. A jiní řeknou: „Je to neznámý pocestný.“ Tak vidíte. Ani ti, kteří s Ježíšem bývali den co den, v něho nedovedou uvěřit na základě smyslového poznání.

Existuje však něco jiného, co může u člověka probudit víru. Někdy stačí jedno slovo, které může způsobit ve víře zásadní obrat. V Bibli čteme, že stačilo, aby Ježíš řekl: „Marie“. Jenže – to je ekumenický překlad. V originále to řekl jinak, a právě proto se Marie obrátila. On jí totiž neřekl Marie. Zavolal na ni hebrejsky: „Miriam“. To je, jako by vás někdo oslovil dávnou přezdívkou z dětství. Jen přítel může znát, jak vám skutečně lidé říkají. A Miriam okamžitě ví: ten člověk mě zná, on zná můj život, on ví, kdo jsem. Pak je jedno, jak Ježíš vypadá, ale je to on, můj Pán a Bůh. Žádný cizí zahradník by nevěděl, že jsem vlastně Miriam Magdaléna.

Bratři a sestry, Ježíš je ten, kdo tě zná. Kdo ví, jak ti přezdívali ve škole, jak se ti posmívali, ví, co máš za sebou, zná tvoje trápení i tajná přání, ví, jaký doopravdy jsi. To všechno ví Ježíš, který nás zná dokonale.

Marie, vlastně Miriam se obrátila k Ježíši a zvolala rovněž hebrejsky, tak jak mu vždycky říkala ona: „Rabbuni“. A obrovská radost naplnila její srdce. Její mistr a Pán se vrátil. Znovu bude všechno jako dřív! Znovu mu padne k nohám, znovu jej bude moci obejmout a dotknout se jej!

„Nedotýkej se mne“, říká najednou Ježíš, „dosud jsem nevystoupil k Otci.“ Proč to? Copak nebude znovu všechno jako dřív? Inu, nebude. Víra musí růst a posouvat se kupředu. Jinak ustrne v dětských představách. Ano, Marie se bude moci znovu dotknout Ježíše, ale nyní už pouze jinak. Až Ježíš vystoupí ke svému Otci, bude mít jeho tělo zde na zemi podobu církve. Apoštol Pavel to pak napíše ve svém listu do Korintu: „Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.“ A pisatel Janovy epístoly řekne: Chcete-li vyjádřit lásku k Bohu a k Ježíši Kristu, milujte své bratry a sestry.

Když se chtěla Marie dotknout vzkříšeného Ježíše, on sám ji poučil, že tak to dál nepůjde. Její víra musí růst a být užitečná všem. Jestliže Miriam dosud sloužila jen tomu, komu osobně říkala Rabbuni, nyní má být její víra prospěšná Kristu zvěstovanému do celého světa skrze evangelium a tedy všem, kdo v Krista uvěří. Proto dostává příkaz: „Jdi k mým bratrům a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu.“ Vždyť ten, kdo činí vůli Boží“, říká Ježíš“ to je můj bratr, má sestra i matka.“ A tak každý, kdo se skrze zvěstované evangelium setká v životě s živým vzkříšeným Kristem, je tak jako Marie poslán, aby šel k Ježíšovým bratrům a sestrám, totiž ke všem národům a učil je, aby zachovávali všechno, co nám Ježíš přikázal.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, tvé slovo nám stačí, abychom věděli, že žiješ. Vždyť nám neustále dáváš poznat, jak nás dokonale znáš, a přesto nám činíš milosrdenství na každém kroku. Posilňuj a posouvaj naši víru kupředu, abychom stále více rozuměli, co znamená, když vyznáváme společně: „Věřím v Boha...“*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, prosíme za každého z nás, abychom stále toužili po tvé přítomnosti, po obecenství církve, jehož ty jsi hlavou. Dej, abychom tě nacházeli ve tvém slovu, které je každou neděli v církvi zvěstováno. Dej, aby každý, kdo zavítá do shromáždění tvého lidu, prožil setkání s tebou samým. Dej, ať tvou přítomnost zakoušíme také kolem stolu Páně, v eucharistii, v našem společném díkyvdání. Dej, ať jsme sborem otevřeným, který zprostředkovává tvou lásku všem příchozím. Dej, ať jsme srozumitelní a vstřícní. Dej, ať vše, co děláme, jak mluvíme a myslíme, přemáhá nevěru a skepsi. Modlíme se za lidi, kteří mají v sobě zakořeněné hluboké zábrany a nedovedou si představit, že by kdy překročili práh kostela. Dej, ať jim ten práh ještě nezvyšujeme. Dej, ať dovedeme být obyčejní a lidské. Ať nehledáme prázdnotu slávy, ale tvé oslavení a vyvýšení. Amen.*